

METODIKY K ÚZEMNÍMU PLÁNOVÁNÍ

Josef Morkus, Hana Šimková, Tomáš Zvardoň

Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejňuje metodické materiály k územnímu plánování na svých webových stránkách (mmr.gov.cz) a na Národním geoportálu územního plánování (uzemniplanovani.gov.cz). Shodné materiály jsou uveřejňovány i na stránkách Ústavu územního rozvoje (uur.cz).

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) zajišťuje metodickou podporu územního plánování a metodicky sjednocuje výkladovou a aplikační činnost krajských úřadů a obecních úřadů v oblasti územního plánování, urbanismu a architektury na základě § 21 stavebního zákona č. 283/2021 Sb. Obdobné zmocnění obsahoval i předchozí stavební zákon. Kromě metodických materiálů zpracovaných Odborem územního plánování MMR ve spolupráci s Ústavem územního rozvoje (ÚÚR) jsou na stránkách MMR publikovány i metodiky na úseku stavebního řádu a další odborné texty a aktuality.

Zveřejňování metodických materiálů

Metodické materiály k územnímu plánování jsou na webových stránkách MMR rozděleny na stanoviska a metodiky k zákonu č. 283/2021 Sb., který je plně účinný od 1. července 2024, a na stanoviska a metodiky k zákonu č. 183/2006 Sb., který byl účinný do 30. června 2024. Tyto starší metodiky nejsou aktualizovány, ale jsou nadále ponechány zveřejněné, jelikož se i po účinnosti nového stavebního zákona některé postupy dokončují podle zákona předchozího, a je účelné mít k nim dostupnou metodickou podporu. Metodiky k novému stavebnímu zákonu jsou naopak průběžně aktualizovány a podle potřeby doplňovány.

Na stránkách MMR¹ jsou metodické materiály zveřejňovány včetně krátké anotace a stručného popisu metodického sdělení. Z údajů je také snadno patrné, kdy bylo příslušné metodické sdělení vydáno. Identické dokumenty k novému stavebnímu zákonu jsou

zveřejňovány též na Národním geoportálu územního plánování² v záložce Informace z územního plánování, v části Legislativa a metodiky. Metodiky jsou zde rozděleny podle témat, ke kterým se vztahují, např. Územně plánovací dokumentace a jejich změny, Orgány územního plánování, dotčené orgány či Úprava vztahů v území. Stejně členění je uplatněno i na stránkách ÚÚR³, kde jsou metodické materiály zveřejňovány v záložce Stanoviska a metodiky.

Příklady metodických materiálů

Na webových stránkách jsou uveřejněny například metodické materiály k následujícím problematice:

- postup pořizování zásad územního rozvoje, územních plánů a regulačních plánů v závislosti na fázi pořizování, ve které se daný dokument nachází k 1. červenci 2024,
- možnosti pořizování změn a úprav územně plánovacích dokumentací schválených před rokem 2007,
- podpůrné materiály k jednotnému standardu zásad územního rozvoje a územních plánů včetně vzorových struktur a stylů,

- vydávání územně plánovacích informací po 30. červnu 2024,
- závazná stanoviska orgánů územního plánování po 30. červnu 2024,
- přechodná ustanovení nového stavebního zákona o stavebních uzávěrách.

Další odborné texty a informace

Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejňuje na svých stránkách i další publikace

The screenshot shows the official website of the Ministry of Regional Development of the Czech Republic. The page is titled 'Stanoviska a metodiky k zákonu č. 283/2021 Sb., od 1. 7. 2024'. It lists several documents, including 'Souběž funkce pořizovatele a projektanta' and 'Jednotný standard územního plánu', both dated 31.10.2024. There is also a document 'Doklad z ETL nástroje' dated 27.9.2024. The page includes a search bar and navigation links for various services.

The screenshot shows the National Geoportal website. The page is titled 'Metodiky' (Methodology). It provides information about the methodology for preparing land-use planning documents, including a list of documents and their status. The page is organized into sections for different types of planning documents and their preparation process.

¹ <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-mmr/9-zakon-c-283-2021-sb>

² <https://uzemniplanovani.gov.cz/metodiky>

³ <https://www.uur.cz/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-a-metodiky-k-zakonu-c-2832021-sb-od-1-7-2024/>

a odborné texty⁴ v oblasti územního plánování, které buď samo pořídilo nebo které vznikly z jeho iniciativy. Tyto publikace nejsou metodickými materiály, jde o rozsáhlejší dokumenty podrobně rozpracovávající či analyzující vybraná témata. Zveřejněny jsou například následující publikace:

- Pomůcka Ministerstva pro místní rozvoj k aplikaci plánovacích smluv,
- Analýza využívání regulačních plánů ve vybraných evropských státech a regionech s doporučením pro Českou republiku,
- Průměrné ceny dopravní a technické infrastruktury zpracované a pravidelně aktualizované ÚÚR,
- publikace mapující roli státních a městských architektů v evropském kontextu,
- příručky zabývající se charakterem a strukturou zástavby městských a venkovských sídel,
- Analýza závaznosti a forem vydávání územně plánovací dokumentace v Evropě.

Další ze sekcí webových stránek MMR je sekce Informace a aktuality⁵ (Ministerstvo > Stavební právo > Informace a aktuality > Územní plánování), která nabízí novinky z činnosti MMR a informuje například o projednáváných dokumentech celostátního významu, o workshopech pořádaných ministerstvem či o přehlídkách úspěšných urbanistických a architektonických projektů.

Metodiky na webových stránkách ÚÚR – základní přehled

Jak na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj a v rámci Národního geoportálu územního plánování, tak i Ústav územního rozvoje umožňuje nahlédnout a stáhnout metodické materiály z oblasti územního plánování. Po příchodu na stránky ÚÚR je návštěvníkům zprostředkována intuitivní úvodní stránka rozřazená do tematických sekcí. Přímý vstup do sekce metodických materiálů je umožněn vícero způsoby:

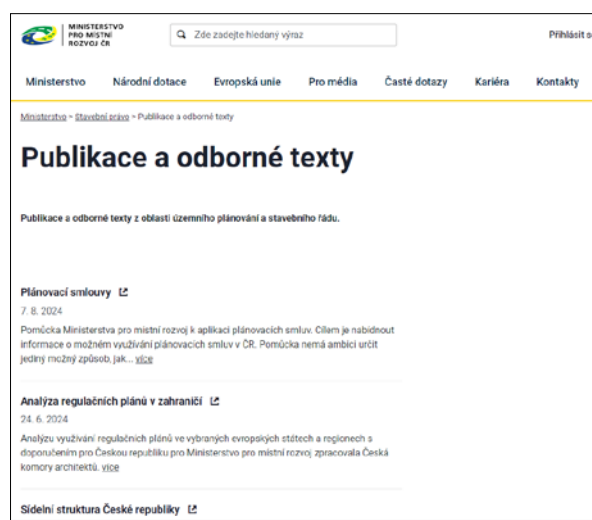
1. Přes sekci Stanoviska a metodiky v rámci horní lišty.
2. Přes panel s rychlým přístupem k vybraným tematickým okruhům – Stanoviska a metodiky.
3. Přes titulní stránku webu přes Aktuality s přímým přístupem do příslušné karty metodik podle nově přidaného či aktualizovaného metodického materiálu.

Členění sekce metodik

Sekce Stanoviska a metodiky⁶ je rozdělena do tří karet podle aktuálnosti:

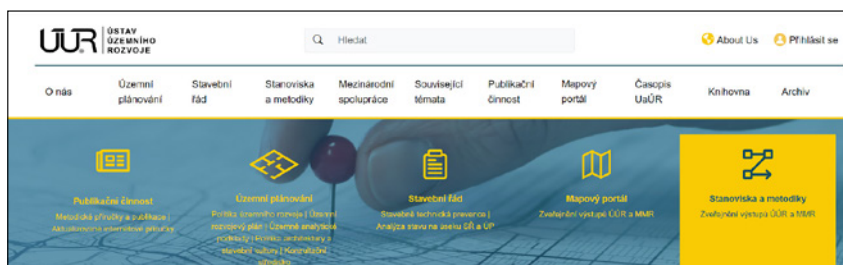
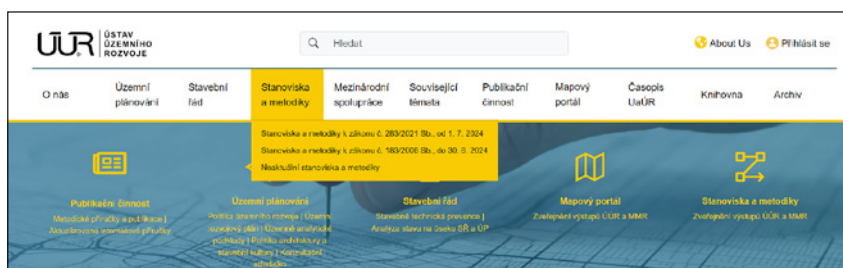
1. Stanoviska a metodiky k zákonu č. 283/2021 Sb., od 1. 7. 2024⁷
2. Stanoviska a metodiky k zákonu č. 183/2006 Sb., do 30. 6. 2024⁸
3. Neaktuální stanoviska a metodiky⁹

Základní členění karet 1. a 2. spočívá v rozlišení metodických materiálů podle příslušného stavebního zákona a jeho prováděcích vyhlášek. Vnitřní organizace obou karet je totožná, v úvodní části jsou představeny základní informace

k metodickým materiálům včetně přehledu k posledním aktualizacím. Dále se stránka Stanoviska a metodiky člení do osmi tematických okruhů, a to na:

1. Politika územního rozvoje
2. Územně plánovací dokumentace a její změny
3. Územně plánovací podklady a jejich aktualizace
4. Posuzování vlivů na životní prostředí a na udržitelný rozvoj území
5. Orgány územního plánování, dotčené orgány
6. Zastavěné území
7. Úprava vztahů v území
8. Ostatní stanoviska a metodiky

⁴ <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/publikace-a-odborne-texty>

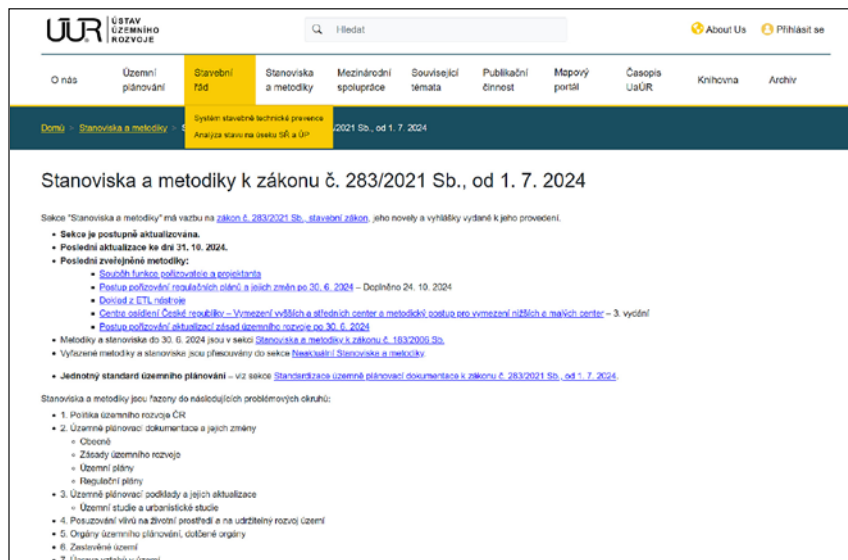
⁵ <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/informace-a-aktuality/uzemni-planovani>

⁶ <https://www.uur.cz/stanoviska-a-metodiky/>

⁷ <https://www.uur.cz/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-a-metodiky-k-zakonu-c-2832021-sb-od-1-7-2024/>

⁸ <https://www.uur.cz/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-a-metodiky-k-zakonu-c-1832006-sb-do-30-6-2024/>

⁹ <https://www.uur.cz/stanoviska-a-metodiky/neaktuální-stanoviska-a-metodiky/>

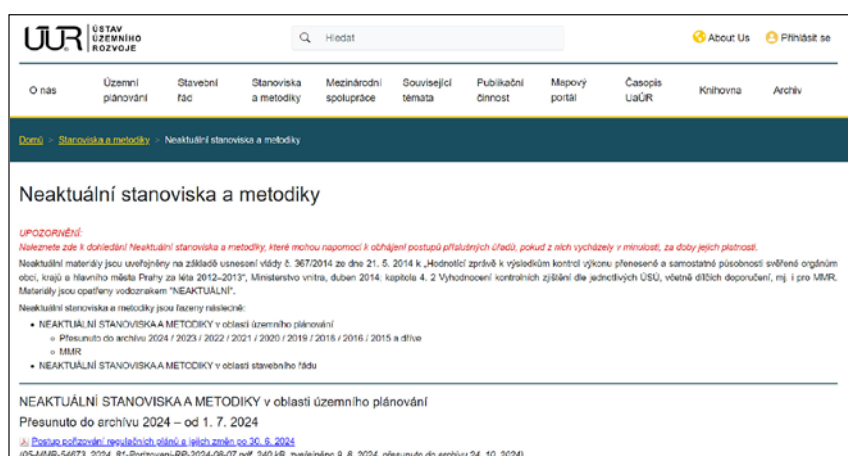
K jednotlivému souboru je rovněž přiřazeno datum zveřejnění, případně datum aktualizace.

Neaktuální stanoviska a metodiky

Specifickou kategorií představuje karta Neaktuální stanoviska a metodiky, která obsahuje již neaktuální metodické materiály, které byly novou verzí metodického materiálu buď zaktualizovány, nebo byly zcela z důvodu neaktuálnosti vyřazeny. Jednotlivé soubory jsou opatřeny vodoznakem „NEAKTUÁLNÍ“ a slouží zejména pro obhájení postupů příslušných úřadů, pokud z nich vycházely v minulosti, za doby jejich platnosti. Neaktuální stanoviska a metodiky jsou kategorizovány dle roku přesunutí do archivu, přičemž obsahují i informaci o datu původního zveřejnění, případné aktualizaci a následného přesunutí do archivu.

*Ing. arch. Josef Morkus, Ph.D.
Odbor územního plánování
Ministerstvo pro místní rozvoj*

*Ing. arch. Hana Šimková, Ph.D.
Mgr. Tomáš Zvardoň
Ústav územního rozvoje*

ENGLISH ABSTRACT

Spatial Planning Methodologies, by Josef Morkus, Hana Šimková, Tomáš Zvardoň

The Ministry for Regional Development publishes methodological materials on spatial planning on its website (mmr.gov.cz) and the National Geoportal of Spatial Planning (uzemniplanovani.gov.cz). Identical materials are published on the Institute for Spatial Development website (uur.cz) as well.